

YENİ MEVZUATA GÖRE YATIRIM TEŞVİK BELGESİ

"MÜHENDİSLİK YETKİNLİĞİYLE DANIŞMANLIK"

- 1.Yeni Yatırım Teşvik Belgesi Hakkında
- 2.Yeni ve Eski Yatırım Teşvik Belge Şemaları
- 3.Yeni Sistemde Desteklenen Alanlar ve Unsurlar
- 4.Karar'a Göre Bölgelerin Ayrımı
- 5.Yeni Yatırım Teşvik Belgesi Program Bazlı Detaylar
 - a.Teknoloji Hamlesi
 - b.Yerel Kalkınma Hamlesi
 - c.Stratejik Hamle
 - i.Stratejik Hamle Ön Başvuru Şartları
 - d.Öncelikli Yatırımlar
 - i.Öncelikli Yatırım Hususları
- 6.Hedef Yatırımlar
- 7.HIT-30 Programı
- 8.Dijital ve Yeşil Dönüşüm Programları
- 9.Başvuru Süreci

YENİ YATIRIM TEŞVİK BELGESİ HAKKINDA

29.05.2025 tarihli **2025/9903 sayılı Cumhurbaşkanı kararı** ile yürürlüğe giren yeni Yatırım Teşvik Sistemi ile Genel Teşvik Sistemi sona erdirilmiştir; **31/12/2030** tarihine kadar yapılacak olan teşvik belgesi müracaatları yeni teşvik sistemi kapsamında değerlendirilecektir.

Yeni Teşvik Sistemi; Proje Bazlı Teşvik Sistemi, Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi olmak üzere üçe ayrılmıştır.

15/6/2012 tarihli ve **2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar** ve **2/1/2018 tarihli ve 2018/11201 sayılı Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar** yürürlükten kaldırılmıştır.

ESKİ YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

- Genel Teşvik
- Bölgesel Teşvik
- GES/RES Yatırımları
- Stratejik Yatırımların Teşviki
- Öncelikli Yatırımların Teşviki
- Proje Bazlı Yatırımların Teşviki

YENİ YATIRIM TEŞVİK BELGESİ

1.1 TÜRKİYE YÜZYILI KALKINMA HAMLESİ

TEKNOLOJİ HAMLESİ

- Tema bazlıdır.
- Orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürün yatırımları desteklenir.
- “Öncelikli Ürün Listesi”nde yer alan ürünlere yönelik yatırımlar bu kapsamdadır.

YEREL KALKINMA HAMLESİ

- İl bazlıdır.
- Entegre hayvancılık, entegre gıda işleme yatırımları, katma değerli imalat yatırımları vb. bu kapsamdadır.

STRATEJİK HAMLE

- Kriter ve kalkınma bazlıdır.
- Beş ana kriterden üçünü gerçekleştiren yatırımlar desteklenir.
- İleri teknoloji makine, yeni nesil mobilite, ilaç etken maddesi, makine ve teçhizat üretimi, savunma sanayii, enerji yatırımları vb. bu kapsamdadır.

DESTEKLER

KDV İstisnası

Vergi İndirimi

Makine Desteği

Faiz Kar Payı Desteği

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Yatırım Yeri Tahsisi

SGK İşçi ve İşveren Primi

1.2 SEKTÖREL VE BÖLGESEL TEŞVİK SİSTEMİ

ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR

- Belirli konulara yöneliktir.
- Yeşil dönüşüm, dijital dönüşüm, orta yüksek ve yüksek teknoloji ürün üretimi, madencilik vb. bu kapsamdadır.

HEDEF YATIRIMLAR

- İmalat sanayi, hizmet sektörü, seracılık, entegre hayvancılık, enerji ve madencilik sektörleri gibi belirli sektörlerle yöneliktir.
- 1. ve 2. bölgede asgari 12 milyon, diğer bölgelerde asgari 6 milyon yatırımlar bu kapsamdadır.

DESTEKLER

KDV İstisnası

Vergi İndirimi

Faiz Kar Payı Desteği

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Yatırım Yeri Tahsisi

SGK İşçi ve İşveren Primi

2. PROJE BAZLI TEŞVİK SİSTEMİ

HIT-30

- Proje bazlıdır.
- 2030 yılına kadar yüksek teknoloji üretiminde küresel bir merkez olmayı hedefler.
- Yarı iletkenler, mobilite, yeşil enerji, ileri imalat, sağlıklı yaşam, dijital teknolojiler, haberleşme ve uzay, değer zincirini tamamlayıcı yatırımlar desteklenir.

DESTEKLER

Yatırım Yeri Tahsisi

Proje Bazlı Destekler

Uygun Finansman

Pazar Geliştirme

Yüksek Düzeyli Politika

Stratejik İş Birliği

1. BÖLGE	2. BÖLGE	3. BÖLGE	4. BÖLGE	5. BÖLGE	6. BÖLGE
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bartın	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Bilecik	Aksaray	Bayburt	Ağrı
Bursa	Bolu	Burdur	Amasya	Çankırı	Ardahan
Eskişehir	Çanakkale	Düzce	Artvin	Erzurum	Batman
İstanbul	Denizli	Gaziantep	Çorum	Giresun	Bingöl
İzmir	Edirne	Isparta	Elâzığ	Hatay	Bitlis
Kocaeli	Kayseri	Karabük	Erzincan	Kahramanmaraş	Diyarbakır
Muğla	Konya	Karaman	Kastamonu	Kilis	Gümüşhane
	Manisa	Kırıkkale	Kırşehir	Niğde	Hakkâri
	Mersin	Kırklareli	Malatya	Ordu	Iğdır
	Sakarya	Kütahya	Sivas	Osmaniye	Kars
	Tekirdağ	Nevşehir		Sinop	Mardin
	Yalova	Samsun		Tokat	Muş
		Trabzon		Tunceli	Siirt
		Rize		Yozgat	Şanlıurfa
		Uşak			Şırnak
		Zonguldak			Van

***Deprem bölgesi illeri 6. Bölge olarak değerlendirilecektir.**

Program, stratejik ürünlerin yerli üretimini teşvik ederek teknoloji odaklı, yüksek katma değerli yatırımları ve Ar-Ge kapasitesini artırmayı amaçlamaktadır. Destekler, öncelikli ürün listesinde yer alan ürün ve teknolojilere yöneliktir.

Yararlanma Şartları:

- Çağrı şartlarına uygunluk (Asgari yatırım tutarı çağrıda belirlenir)
- Öncelikli ürün listesindeki ürünler veya teknolojilere yönelik yatırım projeleri desteklenir.

ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Çağrı Bazlı bir programdır
- İşveren hissesi; 6. bölgede 12 (%100), diğer bölgelerde 8 yıl (%50)
- işçi hissesi; yalnızca 6. bölgede 10 yıl (%100) karşılanır.

Destekler;

Vergi indiriminde;

- Yatırıma katkı oranı %50
- Vergi indirim oranı %60

- KDV İstisnası (%100)
- Gümrük Vergisi İstisnası (%100)
- Yatırım Yeri Tahsisi

Faiz veya kâr payı desteğinde

- Destek oranı %40 (azami 20 puan)
- Azami tutar 240 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %20'si olmak üzere

Makine/teçhizat desteğinde

- Destek oranı %25
- Azami tutar 240 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %15'i olmak üzere

• Aynı anda yararlanılamaz.

Bu programda ülkenin bölgelerarası gelişmişlik farkının azaltılması ve bölgelerin rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir. Kalkınma Ajansları tarafından yürütülecektir.

Yararlanma Şartları:

- Belli kriterler çerçevesinde; her il için belirlenen dört yatırım konusuna yönelik yatırımlar desteklenmektedir. Entegre hayvancılık, entegre gıda işleme yatırımları ve katma değerli imalat yatırımları desteklenir.
- Asgari yatırım tutarı çağrıda belirlenir.

ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Çağrı Bazlı bir programdır
- İşveren hissesi; 6. bölgede 12 (%100), diğer bölgelerde 8 yıl (%50)
- İşçi hissesi; yalnızca 6. bölgede 10 yıl (%100) karşılanır.

Destekler;

Vergi indiriminde;

- Yatırıma katkı oranı %50
- Vergi indirim oranı %60

- KDV İstisnası (%100)
- Gümrük Vergisi İstisnası (%100)
- Yatırım Yeri Tahsisi

Faiz veya kâr payı desteğinde

- Destek oranı %40 (azami 20 puan)
- Azami tutar 240 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %20'si olmak üzere

Makine/teçhizat desteğinde

- Destek oranı %25
- Azami tutar 240 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %15'i olmak üzere

● Aynı anda yararlanılamaz.

Türkiye'nin kritik sektörlerdeki dışa bağımlılığını azaltmak, arz güvenliğini sağlamak ve ihracatı artırmak için hazırlanmış bir programdır.

Yararlanma Şartları:

- Ön değerlendirmede 5 kriterden 3'ünü sağlıyor olmak
- Asgari sabit yatırım tutarı şartı olan; yüksek teknoloji yatırımları için 100, diğer yatırımlar için 200 milyon TL tutarı sağlamak
- Dijital ve Yeşil Dönüşüm programları için asgari 50 milyon TL yatırım tutarını sağlamak (değerlendirme sürecinden muaf olmak üzere)

ÖNEMLİ HUSUSLAR

- İşveren hissesi; 6. bölgede 12 (%100), diğer bölgelerde 8 yıl (%50)
- İşçi hissesi; yalnızca 6. bölgede 10 yıl (%100) karşılanır.

Destekler;

Vergi indiriminde;

- Yatırıma katkı oranı %40
- Vergi indirim oranı %60

- KDV İstisnası (%100)
- Gümrük Vergisi İstisnası (%100)
- Yatırım Yeri Tahsis

Faiz veya kâr payı desteğinde

- Destek oranı %30 (azami 15 puan)
- Azami tutar 180 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %15'i olmak üzere

Makine/teçhizat desteğinde

- Destek oranı %25
- Azami tutar 180 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %15'i olmak üzere

● Aynı anda yararlanılamaz.

STARATEJİK HAMLE ÖN BAŞVURU KRİTERLERİ

- ! Stratejik hamle yatırım konuları listesinde yer alma
- ! Üretilmesi planlanan ana ürünün/ürünlerin, son bir yıl içindeki ihracatın ithalatı karşılama oranının azami %70 olması
- ! Tebliğ'de yer alan katma değer hesabı yöntemine göre hesaplanacak katma değer oranının asgari %30 olması
- ! Yatırım tutarının %20'si kadar öz kaynağın bulunması
- ! Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD dolarının üzerinde olması

Ön değerlendirme sonucu beş kriterden üçünü sağladığı tespit edilen projeler genel müdürlük tarafından fizibilite raporu hazırlanmasını teminen, yatırımcının tercih ettiği ve Bakanlık ile protokol imzalayan bir kalkınma ve yatırım bankasına iletilir.

Bu hesaplama; 3305 sayılı kaldırılan Karar'da yer almakta olup yeni hesaplama sistemi henüz tebliğ edilmemiştir.

Eski sisteme göre: Katma değer hesabı yöntemi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Usul ve Esasları Tebliği'ndeki tanımlamaya göre, projenin ekonomiye katkısını ölçmek ve dışa bağımlılığı azaltma potansiyelini değerlendirmek amacıyla yapılır.

Net Satışlar = Üretilen ürünlerin yurt içi + yurt dışı toplam satış tutarı

İthal Girdiler = Üretim sürecinde kullanılan ithal ham madde, ara mamul, bileşen ve hizmetlerin toplam maliyeti

Katma Değer Oranı = ((Net Satışlar-İthal Girdi Tutarı)/Net Satışlar)*100

- Stratejik Hamle Programı'na ön başvuruda bulunacak firmaların, bu hesaplamayı proje fizibilite raporunda detaylı şekilde sunmaları gerekir.
- %30 katma değer oranı, projenin ithalata bağımlı olmadan değer üretip üretmediğini gösteren kritik bir eşiiktir.

Genel Teşvik Sisteminin kaldırılması sonrası daha seçici ve odaklı yatırım teşviklerine yönlendirme amacı güden bir sistemdir.

Yararlanma Şartları:

- 9903 sayılı Karar'da bulunan öncelikli yatırım konuları kapsamında bulunmak
- Bazı yatırım konularında Tebliğ ile bildirilecek olan şartlara uymak
- Asgari yatırım tutarı şartlarını (bölgeye özel) sağlamak

ÖNEMLİ HUSUSLAR

- İşveren hissesi; 1.-6. bölgede kademeli olarak 0-1-2-4-8-12 yıl süreyle (2.-5. arası %50, 6. bölgede %100),
- İşçi hissesi; yalnızca 6. bölgede 10 yıl (%100) karşılır.

Destekler;

Vergi indiriminde;

- KDV İstisnası (%100)
- Gümrük Vergisi İstisnası (%100)
- Yatırım Yeri Tahsis

- Yatırıma katkı oranı %30
- Vergi indirim oranı %60

Faiz veya kâr payı desteğinde

- Destek oranı %25
- Azami tutar 24 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %10'u olmak üzere

- Dijital ve Yeşil Dönüşüm (1. ve 2. bölgelerde 12 milyon TL, 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde 6 Milyon TL asgari sabit yatırım tutarı şartı)
- Öncelikli ürün listesindeki yüksek teknolojili ürünlere yönelik yatırımlar ile asgari 500 milyon TL tutarındaki yüksek teknoloji yatırımları
- Öncelikli ürün listesindeki orta yüksek teknolojili ürünlere yönelik yatırımlar (İstanbul Hariç) ile asgari 1 milyar TL tutarındaki orta yüksek teknoloji yatırımları
- Müteharrik (taşınabilir) karakterli yatırımlar hariç, 6. bölgede yapılan yatırımlar ve Geçici 3. ve 4. Madde kapsamında değerlendirilen yatırımlar
- Savunma alanındaki yatırımlar
- Rüzgar veya güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları (**Çatı GES yatırımları bakanlıkla görüşme sonrası belli olacak**)
- Madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları (3213, 2, 4-b) ve maden arama yatırımları
- Nükleer enerji santrali yatırımları
- Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları
- Ar-Ge yatırımları ve Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezlerinde yürütülen Ar-Ge veya tasarım projeleriyle ilişkili **İstanbul dışındaki yatırımlar**

- Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi düzenlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar
- Test merkezi yatırımları
- ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları
- Asgari 3 MW kurulu güç şartını sağlayan veri merkezi yatırımları
- Bulut hizmeti sağlayıcılarının asgari 200 milyon TL yatırımları
- Çevre Lisansına tabi yatırımlar
- Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile taşımacılık yatırımları
- Yük taşımacılığına yönelik liman yatırımları (yat limanı ve marina hariç)
- Koruma ve Gelişim Bölgelerinde turizm konaklama yatırımları
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakım evleri, okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları
- Asgari 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri
- Asgari 500 milyon TL LNG ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları
- Lisanslı depoculuk yatırımları ve topraksız sera yatırımları
- Afet veya afet riski yatırımları

Genel Teşvik Sisteminin kaldırılması sonrası daha seçici ve odaklı yatırım teşviklerine yönlendirme amacı güden bir sistemdir.

Yararlanma Şartları:

- Karar'da yer alan Ek-3 liste kapsamında bulunan yatırım konularında gerçekleştirilecek ve o yatırım konusuna ilişkin şartları sağlamak
- Asgari sabit yatırım tutarı şartını (1.-2. Bölgede 12 milyon TL, 3.-6. Bölgelerde 6 milyon TL) sağlamak

Destekler;

- KDV İstisnası (%100)
- Gümrük Vergisi İstisnası (%100)
- Yatırım Yeri Tahsis

Vergi indiriminde;

- Yatırıma katkı oranı %20
- Vergi indirim oranı %60

Faiz veya kâr payı desteğinde

- Yalnızca 4., 5. ve 6. Bölgelerde
- Destek oranı %25
- Azami tutar 12 milyon TL
- Azami destek oranı yatırımın %10'u olmak üzere

! ÖNEMLİ HUSUSLAR

- İşveren hissesi; 1.-6. bölgede kademeli olarak 0-1-2-4-8-12 yıl süreyle (2.-5. arası %50, 6. bölgede %100),
- işçi hissesi; yalnızca 6. bölgede 10 yıl (%100) karşılanır.
- Elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ve ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım konusundaki yatırımlar ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek yatırımlar; **vergi ve faiz ve kâr payı desteğinden yararlanamaz.**

Türkiye, HIT-30 Programı ile 2030 yılına kadar yüksek teknoloji üretiminde küresel bir merkez olmayı hedefliyor. HIT-30 programı kapsamında yapılacak yüksek teknoloji yatırımlarına 2030 yılına kadar toplam 30 milyar dolar değerinde destek sağlanması öngörülmektedir. Çağrı bazlı şartlar değişmekle birlikte;

Yararlanma Şartları:

- Yeni Teknolojileri Odağa Alan Bir Yatırım
- Teknik Yetkinlik ve Mali Yeterlilik
- Rekabetçilik İçin Gerekli Ekonomik Ölçek
- Teknolojik Kazanım Boyutu

Destekler;

Proje Bazlı Teşvikler
Pazar Geliştirme Desteği
Yatırım Yeri İmkanları

Uygun Finansman Desteği
Stratejik İş Birlikleri
Yüksek Düzeyli Politika Desteği

! AÇIK ÇAĞRILAR

- HIT-Batarya
- HIT-Çip
- HIT-Elektrikli Araç
- HIT-Rüzgâr
- HIT-Ar-Ge

Dijital Dönüşüm Programı

Teknolojik ürün ve çözümler ile maliyetin düşürülmesi, verimlilik ve kalite artışı gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımları kapsar.

Milli Teknoloji Genel Müdürlüğünce belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında yürütülür.

Öncelikli maddelerdeki asgari sabit yatırım tutarı şartları geçerli olmakla birlikte Dijital ve Yeşil Dönüşüm programları kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, Öncelikli Yatırımlar kapsamında desteklenebilmektedir.

Yeşil Dönüşüm Programı

Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımları kapsar.

Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünce belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında yürütülür.

Asgari 50 milyon TL ve üzeri Dijital ve Yeşil Dönüşüm programları yatırımları, değerlendirme sürecinden muaf tutularak Stratejik Hamle kapsamında desteklenebilir.

